

Faglærers vurdering av gjennomføring:

Praktisk gjennomføring

Kurset ble høsten 2013 gjennomført i henhold til kursplanen (se nedenfor). Kurset besto av forelesninger, seminarer og veiledning. Gjennom forelesningene ble studentene presentert for sentrale spørsmål, metoder og metodologier innen den kvalitative tilnærmingen. Alle forelesningsnotater/PowerPoints ble gjort tilgjengelig for studentene via Mi side. Et av formålene med forelesningene var å gi studentene generell kunnskap om forskningsprosessen fra problemstilling til analyse i dialog med sosiologiske teorier, ettersom studentene senere selv skulle praktisere dette. For å skape fruktbare læringsrammer for praktiseringen ble studentene delt inn i grupper og disse skulle da betrakte seg selv som forskningsgrupper, velge et tema/problem, innsamle (en relativt liten mengde) empiri, bruke empirien samlet for en analyse og skrive en forskningsrapport (kalt et forskningsessay). Metodene var avgrenset til intervju og observasjon. Formålet med kravet om to ulike metoder var å gi studentene mulighet for å reflektere over hvordan man kan anvende og nyttiggjøre seg kombinasjoner av metoder i forhold til en konkret problemstilling, herunder lære om de ulike typer data ulike metoder kan anvendes til å få. Formålet med å "avgrense" metodene til intervju og observasjon var å sikre at studentene ikke kunne utføre dette kun som et skrivebordsarbeid; samtidig regnes disse metodene fortsatt som klassiske metoder innen den kvalitative tilnærmingen. Studentene får slik anledning til å praktisere og reflektere over en praksis med kvalitativ datainnsamling.

Forskningsessayene er skrevet som individuelle essays ettersom eksamener for kurset er individuelle, men essayene er basert på hele gruppens empiri og inspirert av diskusjoner i gruppen og i plenum om analysen av materialet. Hver student har enten intervjuet en gang i 20-30 min. eller gjort en observasjon i ca. et par timer. Den enkelte student baserer altså sitt essay på gruppens samlede empiri, men har kunnet dra nytte av felles diskusjoner om materialet og analysen av materialet på kurset. Det

er ikke lagt opp til at gruppene skal møtes på egen hånd for å analysere materialet sammen, fordi erfaringene har vist at det brukes for mye tid på å 'bli enig om' hvordan datamaterialet skal analyseres. Denne endringen ble innført høsten 2012. Endringen skyldes også at det brukes for mye tid på å få gruppen til å fungere (særlig når ikke alle i en gruppe deltar optimalt) og essayene skrives da også i et (for) tett samarbeid. Det felles arbeid i gruppene har således også denne gangen vært begrenset til å velge et tema/en problemstilling sammen og deretter å samle inn et materiale om dette tema /problemstilling. Angående det konkrete analysearbeid av materialet har studentene altså vært oppfordret til å arbeide med dette individuelt. Det enkelte essay kan dermed betraktes som et individuelt arbeid basert på et empirisk materiale som er utviklet sammen med medstudenter. Kravet til essayet er at det skal formes som en forskningsrapport. Det betyr at det tradisjonelle innhold til en forskningsrapport bør inngå, men uten krav om at de enkelte deler skal utgjøre et bestemt omfang. Her er det lagt opp til en fleksibilitet som tar hensyn til at studentene gjør forskjellige erfaringer gjennom den forskningsprosess de går igjennom og at de derfor har anledning til å vektlegge bestemte deler av denne prosessen forskjellig (metodisk, analytisk,

2

teoretisk, etisk). Det inngår også i vurderingen av essayet at studentens data skal godkjennes, dvs. at intervjuet er fullt transkribert og representerer et kvalitativt intervju og at observasjonsdataene består av sammenhengende tekst og representerer kvalitative data. Ettersom det var satt en tidsfrist for transkriberingen av intervjuene og feltnotatene, og alle data var gjenstand for en felles diskusjon på analyseseminaret 23. oktober (se forelesnings- og seminarplanen nedenfor), er alle data sett av emneansvarlig og godkjent på dette tidspunkt som utgangspunkt for å skrive forskningsessayet.

Det ble ikke gjort noen endringer i litteraturlisten for kurset fra høsten 2012. Karakterbedømmingen for den samlede karakter fra kurset har tidligere vært basert på en 50/50 fordeling fra henholdsvis metodeessayet og den skriftlige eksamen, dvs. at essayet for hver student inngikk i den samlede karakter fra kurset. Denne regel gjaldt inntil høsten 2009 hvor det ble gitt anledning til å gå til midtveiseksamen i undervisningsfritt semester (altså våren). Dette kunne kun la seg gjøre med et essay som fra før var godkjent med henblikk på å gi adgang til skoleeksamen, men som altså ikke inngikk i karakterbedømmelsen. Et veiledet essay basert på gruppevis

datainnsamling kunne ikke inngå i eksamenen i undervisningsfritt semester og måtte derfor gå ut. Essayet ble derfor til et «arbeidskrav» for skoleeksamenen, altså en oppgave som skulle godkjennes/ikke godkjennes med henblikk på å kunne gå til skoleeksamen. Ut fra denne modellen har studentenes karakter kun vært basert på en 5 timers skoleeksamen. Dette var også tilfellet høsten 2011. Høsten 2012 ble den tidligere 50/50 modell gjeninnført fordi det nå kun er anledning til å ta midtveiseksamenen i våren 2013 for de som blir syke til høsteksamenen 2012, ikke de som vil forbedre en karakter. Om en student har levert et essay, men blir syk til skoleeksamenen, kan vedkommende gå til midtveiseksamenen, fordi essayet kan brukes i det semester som kurset har funnet sted i samt semesteret som følger etter. Det var 1 student som var blitt syk til levering av forskningsessay høsten 2012, og fordi hun også var syk da midtveiseksamenen skulle finne sted, fikk hun anledning til å levere inn sitt forskningsessay tidlig i høsten 2013 med lovnad om på dette grunnlaget å kunne gå til skoleeksamenen i november 2013. Studenten møtte imidlertid ikke til skoleeksamenen og hun har nu ikke andre muligheter enn å ta SOS304 om igjen, om hun ønsker dette kurset.

Gjennomføringen av kurset fremgår av oversikten nedenfor. Det ble anvendt en kombinasjon av forelesninger, seminarer (inkludert noe gruppearbeid) samt veiledning. Endringen fra 2011 til 2012 om at kombinere analysearbeidsforelesningen med et seminar hvor studentene fordelt i grupper arbeider med å anvende ulike typer analysemetoder ble fastholdt (det er derfor tre i stedet for to undervisningstimer denne gangen, se oversikten nedenfor). Endringen fra 2011 til 2012 om å innføre en oppsummeringsforelesning den siste gangen, i kombinasjon med en åpning for alle typer spørsmål studentene måtte ha på dette tidspunkt kort før levering av forskningsessayet ble også fastholdt. Dette opplegget har erstattet den tidligere presentasjon gruppevis av deres prosjekter, fordi dette i praksis kom til å fungere som en gjentakelse av det fellesseminar som handler om å presentere gruppens empiri og materialets analytiske potensialer (23.oktober samlingen).

Til forskjell fra siste gang, hvor jeg som emneansvarlig gjennomførte alle forelesninger og seminarer selv, var det denne gangen involvert tre andre fra instituttet. Mens jeg tok tre forelesninger samt introduksjonen, tok professor Ann

Nilsen over tre forelesninger og post doc Kristoffer Vogt en forelesning. Vogt tok også, i samarbeid med stipendiat Katrine Bjerke, over veiledning av gruppene i forhold til empiriinnsamling og –utvikling, og gjennomførte analyseseminaret med felles gjennomgang av materialenes analytiske muligheter. Vogt og Bjerke gjorde også den interne del av eksamensarbeidet. Behovet for at trekke flere inn var en løsning som kom i stand fordi jeg startet opp som instituttleder i august 2013. Selv om det ikke er nogen ideell løsning, fungerte likevel denne arbeidsdelingen godt, og alt ble gjennomført i henhold til planen.

Forelesninger, seminarer og veiledning på SOS304 høsten 2013:

Introduksjon

Mandag 26. august 14.15-16.00

Introduksjon til SOS304

(Denne første gangen fordeles alle på kurset i grupper, dvs. forskergrupper som skal innsamle og arbeide med et empirisk materiale igjennom kursperioden.)

Ansvarlig: Karen Christensen

Sted: Seminarrom 112, Sosiologisk institutt

Forelesning

Fredag 30. august 14.15-16.00

Introduksjon til den kvalitative tilnærmingen

Litt.: Silverman kap.1, 2, 4 og 14, Christensen

Foreleser: Karen Christensen

Sted: Seminarrom 112, Sosiologisk institutt

(Innlevering av plan for forskningsprosjekt senest mandag 9.september)

Forelesning

Fredag 13. september 14.15-16.00

Det etnografiske perspektivet

Litt.: Silverman kap. 5, Smith, Widerberg

Foreleser: Ann Nilsen

Sted: Seminarrom 112, Sosiologisk institutt

Forelesning

Fredag 20. september 14.15-16.00

Det kvalitative "InterView" og det aktive intervjuet

Litt.: Silverman kap. 6, Kvale & Brinkmann kap. 1, 2, 3, 6 og 8, Gubrium & Holstein kap. 4 og 6

Foreleser: Kristoffer Vogt

Sted: Seminarrom 112, Sosiologisk institutt

Veiledning

Mandag 30. september 9.15-14.00

Empiri-veiledning: Veiledning om fremdrift i forhold til datainnsamling

Gruppevis veiledning (en time til hver gruppe).

Ansvarlige: Kristoffer Vogt og Katrine Bjerke

Sted: Seminarrom 112, Sosiologisk institutt

4

Forelesning

Fredag 4. oktober 14.15-16.00

Diskursanalyse

Litt: Jørgensen & Phillips kap.1-3, Silverman kap. 8 og 9

Foreleser: Karen Christensen

Sted: Seminarrom 112, Sosiologisk institutt

(Levering av gruppens datamateriale med observasjonsguide og intervjuguide via gruppekoordinator senest torsdag 10. oktober)

Forelesning og seminar

Mandag 14. oktober 12.15-15.00

Analysearbeid – ulike varianter

Litt.: Kvale & Brinkmann kap. 11, 12, 13, 14 og 15, Silverman kap. 3 og 11,

Flyvbjerg

Foreleser/seminarleder: Ann Nilsen

Sted: Seminarrom 112, Sosiologisk institutt

Forelesning

Fredag 18. oktober 14.15-16.00 Mandag 21.oktober 12.15-14.00

Forholdet mellom teori og empiri

Litt.: Layder, Blumer, Glaser & Strauss

Foreleser: Ann Nilsen

Sted: Seminarrom 112, Sosiologisk institutt

Seminar

Onsdag 23. oktober 9.15-14.00

Seminar om gruppenes empiriske materiale og dets analytiske utviklingsmuligheter

Seminarledere: Kristoffer Vogt og Katrine Bjerke

Sted: Seminarrom 135, Christies gate 12, Bjørn Christiansens hus

Seminar og forelesning

Onsdag 30. oktober 9.15-13.00

Oppsummeringsforelesning

Gruppevis diskusjon av status for essayet samt diskusjon om endelige avklaringsspørsmål for hele kurset

Foreleser/leder: Karen Christensen

Sted: Seminarrom 135, Christies gate 12, Bjørn Christiansens hus

Strykprosent og frafall

Ved kursstart var det 24 studenter som var påmeldt kurset via Mi side (høsten 2011 var det 21); reelt ble dette 23 etter utløpsfristen. 18 av disse møtte til kursstart og ble plassert i en av de fire grupper opprettet dette semesteret (se oversikten ovenfor) sammen med en til student som ikke kunne møte den første gangen, altså i alt 19. Om man regner med den student som hadde fulgt kurset høsten 2012 men ble syk, var det altså totalt 20 studenter knyttet til kurset.

Alle de 19 studenter fikk godkjent sine intervju-transkripsjoner/felt-notater. Av disse var det 18 som leverte forskningsessay og dermed fikk adgang til å gå til skoleeksamen. Alle disse 18 fullførte kurset; ingen stryker.

Om man regner med den student som ikke fulgte kurset denne gangen, men bare ønsket å levere essay og gå til eksamen, er det en frafallsprosent på 10 %. En mer reell frafallsprosent er imidlertid den som gjelder de studenter, som reelt fulgte kurset

høsten 2013; denne frafallsprosenten er 5,3 %.

Viktige forklaringer på kursets lave frafallsprosent på ca. 5 og strykprosent på 0 også denne gangen er at dette er et obligatorisk kurs på masteren, at det er et intensivt og tett oppfølgende undervisningsopplegg, inkludert veiledning, og at det brukes gruppearbeid som skaper samhold og målrettethet i forhold til å komme seg gjennom første del av kurset med empiriinnsamlingen. En viktig tilleggs-forklaring nå etter gjeninnføringen av 50/50 eksamenen er også at det er mye merarbeid forbundet med ikke å gjennomføre kurset til og med essayleveringen, ettersom empirien for den enkeltes forskningsessay er basert på gruppearbeid og altså ikke kan gjennomføres individuelt senere.

Karakterfordeling

Karakterfordelingen ble slik: 1 A, 5B, og 12C, hvilket betyr at gjennomsnittskarakteren ligger et sted mellom B og C, men tettest på C. Dette er et godt gjennomsnitt, men er også et snitt som kan forventes av et kurs med slik tett oppfølging, og hvor 50 % av karakteren er avhengig av forskningsessayet.

Studieinformasjon og dokumentasjon

Mi side blev brukt til å gi studentene skriftlig informasjon om program og endringer i programmet, frister, litteraturliste, oversikt over gruppene, deres temaer og koordinator med mail-adresse, gruppenes samlede empiri (når den var ferdig), Power Point presentasjoner fra alle forelesninger inkludert introduksjonsinformasjonen samt krav til innleveringsoppgaven (forskningsessayet) samt diverse praktiske opplysninger underveis. Alle dokumenter er lagt inn på Mi side og utgjør slik også dokumentasjon for innhold og gjennomføring av kurset.

Når det gjelder kontakten og den direkte informasjonsutveksling med gruppene, etter at disse var nedsatt, skjedde dette gjennom en gruppekoordinator for hver gruppe (se oversikt over grupper med gruppekoordinator ovenfor). Mens dette tidligere har fungert meget godt, var det litt mer uklart hvem som skulle ha kontakten med studentene denne gangen, når jeg f.eks. ikke hadde innsikt i empirien som ble utviklet av gruppene, men overlot ansvaret for dette til Vogt og Bjerke. Likevel fungerte dette problemfritt, fordi vi kopierte hverandre inn, om en student fikk svar på noe.

Tilgang til relevant litteratur

På Studia forelå ved kursstart kursets to hovedbøker (Kvale & Brinkmann 2009 og Silverman 2011) samt et kompendium bestående av pensumartikler. All kurslitteraturen kunne således kjøpes på Studia ved kursstart og det var ingen problemer med dette.

Faglærers vurdering av rammevilkårene

Lokaler og undervisningsutstyr

Instituttets seminarrom i Rosenbergsgt. 39 ble brukt til forelesningene og fordi antallet av kursdeltakere som møtte opp oftest lå mellom 10-15, fungerte dette godt, selv om undervisningsrommet ikke er ideelt. Utstyret fungerte problemfritt. To ganger fant undervisningen sted i Christies gate 12 i seminarrom 135. Dette er et litt større rom enn seminarrommet på instituttet og var derfor bedre men heller ikke velegnet til å gjennomføre analyseseminaret, hvor det også skulle gjøres gruppearbeid. Ønsket var seminarrom 520, men dette ble ikke tildelt kurset. Gruppearbeidet har generelt dårlige vilkår i instituttets seminarrom, fordi gruppene må sitte så tett, hvilket forstyrrer gruppesamtalen. Utstyret i Christies gate 12, seminarrom 135 fungerte problemfritt.

Faglærers kommentar til studentevalueringene

Metode – gjennomføring

Evalueringen ble gjennomført den siste gang det fant sted undervisning, altså 30. oktober og det ble tidlig annonsert at det var ønskelig at studentene evaluerte kurset før de gikk hjem. Denne dagen var det også en oppsummeringsforelesning samt mulighet for å stille oppklarende spørsmål. Man skulle derfor forvente at mange ville møte, men det møtte 13 studenter, og det var 8 av disse som fikk svart på spørsmålene i de siste 10 minutter av undervisningstiden.

Selv om skjemaet ble lagt ut på Mi side i etterkant, ga dette ikke flere evalueringer, og dette er også hva som er erfaringen med dette: det finnes stort sett kun mulighet for studentevaluering om dette tas direkte med til siste forelesning/samling.

Det er altså 8 ut av 19 studenter, mindre enn halvdelen, som har svart på skjemaet og svarene er dessuten lite fyldige. I motsetning til høsten 2012 var altså engasjementet i

å evaluere kurset liten. Det betyr også at det var relativt lite innspill til forbedringer for neste kursgjennomføring høsten 2014 fra studentside.

Oppsummering av innspill fra studentene

Når det gjelder forholdet mellom forelesningene og arbeidet med essayet er studentene generelt sett godt tilfreds med dette. Det eneste konkrete innspill her er at empiriinnsamlingen kunne startet senere, fordi studentene da kunne nyttiggjøre seg kunnskap fra forelesninger. Dette representerer et evig dilemma på kurset: på den ene side er det viktig at studentene tidlig kommer i gang med empiriinnsamlingen slik at tiden utnyttes godt. På den andre siden er det klart også en fordel om forelesningene om intervju og observasjon er gjennomført slik at bevisstheten rundt empiriinnsamlingen er større, men da kan tiden for å skrive forskningsessayet bli knapp, og dette er ofte mer tidskrevende enn mange forventer.

Evalueringen av forelesningene er meget positive. Studentene nevner bl.a. at de er 'bra og oversiktlige', 'viktig og lærerike', 'gode' og 'veldig bra'. På tross av dette var det ikke noe stort fremmøte til forelesningene og man må anta at en del altså nøyes med å se på Power Points. Men de som har evaluert, har tydeligvis vært blant de som oftest møtte opp, jf. informasjon fra evalueringen. Deres svar på dette kan derfor tillegges vekt.

Hovedinntrykket av gruppearbeidet i forhold til empiriinnsamlingen er at dette fungerte 'bra', at det var 'godt samarbeid' og at det var 'nyttig og lærerikt'. Jeg antar at dette også er et uttrykk for at det var positivt å ta ut det gruppebaserte analysearbeid, som tidligere ble brukt på kurset. Når det kun skal samarbeides med andre om empiriinnsamlingen er det potensielt et mindre grunnlag for samarbeidsvanskeligheter m.m. Det var likevel en student som mente at gruppens medlemmer forstod tingene på forskjellig måte og at dette preget innsamlingen. Dette indikerer viktigheten av å oppfordre gruppene til å være meget tydelig på deres fokus fra starten av planleggingen.

Når det gjelder analyseseminaret er det litt mer blandete kommentarer her. Mens flertallet synes at dette var nyttig, er det også et par stykker som kritiserer seminaret for å være noe forvirrende. De to mer kritiske svar skyldes ikke dårlig forberedelse til

undervisningen (jf. anden del av evalueringsskjemaet), men er kanskje snarere et uttrykk for at det er vanskelig å få til et felles seminar om analysen av det empiriske materialet som er tilfredsstillende for alle grupper.

Mange har ikke skrevet forskningsessayet eller er ikke ferdig med essayet på tidspunktet for evalueringen, men det kommer likevel noen momenter frem i svarene som gis. Arbeidet med essayet oppfattes som 'spennende', men det er også tydelig at de fleste oppfatter det som vanskelig, særlig i forhold til å komme i gang med det.

Sannsynligvis spiller det her inn at dette essayet også skal telle 50 % av deres karakter, idet dette kanskje kan bety at de da stiller relativt høye krav til seg selv. Pensum evalueres generelt positivt, og de kommentarer som kommer, er noen som er kjent fra tidligere evalueringer: K&B evalueres som lettere tilgjengelig enn Silverman, og Silverman kritiseres for å være for lite fokusert og oversiktlig. Kompendiet evalueres positivt, men uten presise kommentarer. En ny kommentar er kritikken av å inkludere en hel bok om intervju, og i tillegg av psykologer. Intervjuet gjennomgås både i Silverman og i K&B; og det kunne kanskje overveies i hvilken grad det er nødvendig med begge deler, alternativt om det er viktig å klargjøre forskjeller, jf. kommentaren om at det ville være fint om studentene fikk innsikt i på hvilken måte Silverman og K&B spriker i deres oppfattelser.

Alle studentene synes å ha hatt nytte av kurset, og flere mener at de har hatt «lært masse». Særlig fremheves nytten i forhold til å skrive masteroppgave. Med andre ord fungerer dette slik hensikten er med kurset: at om man velger en kvalitativ tilnærming til masteroppgave, så har man metode-kunnskapen fra dette kurset å trekke på.

Flere studenter svarer nei på spørsmålet om de savnet noe på kurset. Et par kommentarer er likevel (igjen) at det trenges mer avklaring i forhold til analysemetoder, at det kan være bedre kopling mellom litteratur og essay, og at det kunne være mer om strategisk utvalg og sneballmetoden. Begge disse innsamlingsmetoder nevnes underveis i forløpet, men det er klart at noen studenter vil kunne ha spesielle ønsker om utdyping som kurset da ikke lever opp til. I denne situasjonen kunne man henvise til annen litteratur, noe som er gjort tidligere på kurset, også for å vise at det bare er et basisgrunnlag som gjennomgås på kurset og at det finnes en stor og stadig voksende mengde av metodelitteratur i dag.

Alle studenter svarer bekreftende på at de kan anbefale kurset til andre, og to svarer enda 'absolutt' og at det var 'nyttig'.

Det er bare en student som svarer på spørsmålet om 'andre kommentarer', og her nevnes gode forelesninger til KC og at seminaret ikke virker 'for overveldende'. Med andre ord er det en liten respons på kommentarer utenom det som det er spurt om. Bakgrunnsopplysningene viser at gruppen av studentene var i alderen mellom 23 og 28, med flest kvinner. Alle deltok i minst 5 forelesninger med noen få som deltok i alle. Selv om dette for så vidt er et høyt deltakelsesnivå kunne det ideelt sett ligge enda høyere. Deltakelsesaktiviteten i forhold til veiledningsmøtet om empirien, fellesseminaret om gruppenes analyse med empirien og gruppemøtet angående planlegging av feltarbeidet er klart bedre og viser at de oppfatter arbeidet med prosjektet som meget viktig, slik det også var siste gang. Det er altså særlig forelesningsdelen, som det er behov for å oppfordre enda sterkere til å følge. Når det gjelder deres forberedelse til forelesninger og til analyse-seminaret viser svarene imidlertid ingen særlig forskjell; og det er også fem av de otte som selv oppfatter deres innsats på kurset under ett som enten 'svært høy' eller 'høy'. Men ettersom arbeidet med essayet inngår i dette, er dette ikke overraskende.

Faglærers samlede vurdering inkludert forslag til forbedring

Min samlede vurdering er at dette kurset har fungert tilfredsstillende på mange måter, og særlig i forhold til å gi studentene verktøy for en egen gjennomføring av et kvalitativt prosjekt og i forhold til å kunne gjøre metodiske og metodologiske refleksjoner.

Selv om det var nødvendig med en inndragelse av flere vitenskapelig ansatte i kursarbeidet og det fungerte bra, er dette ikke noen ideell situasjon. Ideelt sett bør emneansvarlig være medvirkende i både forelesninger (ikke nødvendigvis alle) og i oppfølgingen av gruppenes arbeid med empiriinnsamlingen og analysearbeidet, samt en del av eksamensarbeidet for å kunne følge kursprosessen hele veien og også for i ettertid å kunne vurdere tiltak i undervisningsdelen i forhold til hva studentene presterer i essayene samt skoleeksamen.

Når det gjelder litteraturen ble det gjort noen endringer fra 2011 til 2012, men som nevnt ikke fra 2012 til 2013. Vogt har følgende vurdering som inkluderer mulige

endringer av litteraturen fremover:

Studentene virket mot slutten av semesteret noe forvirret over hva som er særpreget ved bruk av kvalitativ forskning i sosiologien, contra kvalitativ forskning som for eksempel har mer psykologi-faglige siktemål. Kort sagt: de virket ikke som om de kunne skille intervjuet brukt som redskap til samfunnsmessig kontekstualisering vs intervjuet brukt som redskap til psykologisering. Dette kan komme av at en av hovedbøkene, Kvale og Brinkmann, er utpreget psykologisk. Kanskje det kunne være en ide med noe pensum som kan bidra til forståelse av kontekstualisering/spesifisering som sentralt i samfunnsforskning generelt (Mjøset 2008?) og noe som gikk mer spesifikt på komparative forskningsdesign i kvalitativ forskning og viktigheten av typologisering i analyse-fasen (Brannen and Nilsen 2011: Comparative Biographies in Case-based Cross-national Research).

I forhold til studentevalueringen mener jeg at det er tre forhold, som kan tas med videre: et gjelder analyseseminaret som det er viktig å få til å fungere særlig etter at dette nu er det eneste felles seminar om gruppeprosjektene. Det annet gjelder gruppearbeidet som bare konsentrert om empiriinnsamlingen; dette ser ut til å kunne bidra til at samarbeidet evalueres meget positivt. Det tredje forhold gjelder litteraturen; og forslaget til Vogt kan her være en mulig måte å gå videre med dette på. I tillegg er det kanskje også viktig å se litt nærmere på Silverman, og om det er mulig f.eks. å redusere sidene fra kapitlene, om boken ellers betraktes som tilfredsstillende.

Samlete forbedringsforslag fra kurset denne gangen er altså følgende (men se også forbedringsforslagene i evalueringen fra 2012):

1. En gjennomgang av litteraturen og særlig i forhold til om det skal gjøres endringer når det gjelder kursets to hovedbøker.
2. En vurdering av analyse-seminaret og om det lever opp til sin milepælfunksjon eller om det er behov for en eller annen type utvidelse.
3. En sterkere oppfordring til å følge forelesninger.

Vedlegg 1:

Informasjon om forskningsessay, SOS304 høsten 2013:

Forskningsessayet er en obligatorisk del av SOS304 eksamen og gir 50% uttelling i karakteren for SOS304.

Prosessen frem til levering av forskningsessayet er følgende:

Ved kursstart etableres det forskningsgrupper fordi hensikten med forskningsessayet er å gjennomgå en forskningsprosess med basis i en kollektiv sammenheng (henholdsvis gruppen og kurset samlet sett).

Hver gruppe fører en diskusjon om hvilken tematikk/problemstilling de ønsker å arbeide med i gruppen. Tematikken/problemstillingen må være etisk uproblematisk å arbeide med og relativ enkel å få tilgang til data om. Gruppekoordinator sender en tekst til emneansvarlig på ca. 1 side om hva gruppen har besluttet seg til angående tematikk/problemstilling, datainnsamlingsplan og eventuelle teoretiske overveielser, frist: mandag 9. september

Hver gruppes datamengde skal være innhentet gjennom en kombinasjon av kvalitative intervjuer og observasjoner, men slik at hver deltaker i gruppen utfører enten et intervju eller en observasjon. Den som utfører en observasjon skriver selv sine observasjonsdata ned og den som intervjuer skriver selv intervjuet ut. Gruppen diskuterer seg frem til en plan for observasjonene og en plan for en intervju-guide (intervjuet bør ikke vare mer enn en halv time pga. utskriftsarbeidet; observasjonene bør vare omtrent 2-3 timer for hver student som gjennomfører en observasjon). Hver student skal altså enten gjennomføre et maksimum 30 minutters intervju (men heller ikke mye mindre) eller en observasjon av 2-3 timers varighet.

Den som har intervjuet skriver sine data ut og sender til gruppekoordinator (bruk Microsoft Word fil). Den som har observert skriver en fyldig tekst om observasjonene (det er ikke nok med stikkord; det skal være en sammenhengende tekst; bruk Microsoft Word). Frist for sending av data til gruppekoordinator: torsdag 10. oktober. Gruppekoordinator samler dataene i een Word fil og sender til emneansvarlig (karen.christensen@sos.uib.no) samt alle gruppens medlemmer (husk å legge ved intervjuguide og observasjonsplan samt en førsteside med innholdsoversikt).

Emneansvarlig legger heretter alle data ut på Mi side slik at alle grupper får innsikt i de andre gruppers data også.

Hver enkelt student starter heretter sitt eget arbeid med å analysere det empiriske materiale som gruppen sammen har produsert. Forskningsessayet er individuelt og

skal baseres på gruppens samarbeid om å utvikle et empirisk materiale, men hver student tar selv stilling til hvordan vedkommende ønsker å analysere materialet i sitt forskningsessay. Mens arbeidet med empiri-utviklingen altså er felles, er analysearbeidet med empirien og den etterfølgende skriving av forskningsessayet en individuell oppgave.

Innholdsmessig skal essayet ha karakter av en liten forskningsrapport som inneholder:

- Innledning med problemstilling
  - En fremstilling av anvendte metoder og metodekombinasjoner
- 11
- Refleksjoner over anvendte metoder, herunder etiske refleksjoner
  - Presentasjon av det empiriske materialet
  - En begynnende analyse med teoriansatser
  - Avslutning/konklusjon om hva ”studien” har bidratt til

Krav til omfang av oppgaven: 8-10 sider, maks. 4000 ord +/- 10 %, ikke inkludert referanser og vedlegg.

Tekst: Bruk Times New Roman pkt. 12, linjeavstand 1,5 og standardmarger.

Vedlegg: Ingen (bortsett fra gruppekoordinator) skal legge ved data som vedlegg (da datamaterialet i den enkelte gruppe er det samme), men intervjuguide og observasjonsguide legges ved som vedlegg 1 og vedlegg 2 hos alle.

Referanser: Alle oppgaver må ha en referanseliste etter hovedteksten.

Innholdsfortegnelse: Alle oppgaver må ha en innholdsfortegnelse for oppgaven (husk sidetall også).

Tittel: Alle oppgaver må ha en tittel relatert til oppgavens problemstilling.

Frist for innlevering: **mandag 11. november innen kl.14.00**

Innlevering: Nærmere informasjon om dette blir lagt ut på Mi side.

- Forside som alle skal bruke er lagt ut på hjemmesiden for SOS304 under ”eksamen”.

- Husk å skrive riktig kandidatnummer på forsiden.

- Husk å skrive inn antall sider og antall ord på forsiden også.

Vedlegg 2:

Studentevaluering SOS304 høsten 2013, 8 studenter:

Av hensyn til instituttets videre planlegging av kurset ønsker vi å kjenne til hva du mener om måten dette kurs har vært avviklet på dette semesteret. Vi ber deg derfor besvare spørsmålene nedenfor og legge skjemaet i hyllen til Karen Christensen. På forhånd takk for hjelpen.

Hva mener du om forholdet mellom forelesningene og arbeidet med essayet?

12

1 Kanskje empirinnsamlingen kunne startet senere, slik at det også kunne baseres på kunnskap fra forelesningene.

2 Bra.

3 Siste forelesning burde vært en uke tidligere.

4 Greit men kunne være enda bedre; mange spørsmål kommer med essayet.

5 Forvirrende informasjon om kravene/spesifisering etc.

6 Greit.

7 Greit (kan ikke lese skriften hennes/hans, KC).

8 Forelesningene relevante, nyttige tips til skriving.

Hva mener du om forelesningenes betydning for utbyttet av kurset?

1 Veldig bra og oversiktlige.

2 Veldig viktig. Ser pensum i kontekst, skjønner f.eks. forskjellen mellom Kvale og Silverman.

3 Veldig viktig og lærerike.

4 Forelesningene gode.

5 Bra, får se når eksamen kommer.

6 Greit, men pensum av større betydning.

7 Veldig bra.

8 Forelesningene hjulpet med å forstå ting som var vanskelige/uforståelig.

Hva var din erfaring med gruppearbeidet for planleggingen av feltarbeidet?

1 Godt samarbeid. Skiftet fokus underveis. Kanskje for upresist fokus i starten.

2 Fungerte bra.

3 Godt samarbeid.

- 4 De var gode.
- 5 Bra, men alle forstod tingene ulikt og det preger materialet.
- 6 Veldig bra. God og berikende praksis.
- 7 Nyttig og lærerikt. Noe som kan brukes og tas med for senere bruk.
- 8 Fungerte veldig bra, godt samarbeid, tidlig enig om problemstilling.

Hva var din erfaring med analyse-seminaret?

- 1 Forvirrende med de ulike analysemetoder. Uklart hvordan en skal analysere data fra observasjon.
- 2 Veldig bra. Fikk gode ideer og tilbakemelding.
- 3 En del oppklaringer ift. datamaterialet.
- 4 Veldig mye mer oppklarende.
- 5 Fikk tydeligvis feil info fra Kristoffer, ikke relevant for alle grupper å sitte der så mange timer. Burde fått eget tidspunkt til egen gruppe. (Misforstår spørsmålet, KC.)
- 6 Noe forvirrende fremstilling.
- 7 Nyttig, mye bra informasjon. Bredere forståelse av materialet.
- 8 Hjalp med å snevre inn fokus for oppgaven, mange nyttige tips ift. fremgangsmåter og metoder vi kunne bruke.

Hva er/var din erfaring med å skrive forskningsessayet?

- 1 God øving til å skrive masteroppgave. Lite info om hvordan skrive metode og analysedelene.
- 2 Det er litt vanskelig å byrje, men regner med det blir bedre. Det er spennende.
- 3 Fortsatt under arbeid, men lærerikt.
- 4 Glad for å ha gjort noe i praksis, slik at våre erfaringer kan lettere koples til litteraturen.
- 5 Mye info, forvirrende informasjon i forhold til veiledningene med Kristoffer og Karen (mener Katrine, KC). Men også en gøy prosess.
- 6 God erfaring som gir grobunn til refleksjon og innsikt i gode og mer komplekse sider ved kvalitativ metode.
- 7 Ikke helt ferdig enda, men holder på.
- 8 Ikke kommet helt i gang enda. Synes metodedelen spesielt er vanskelig å vite hvordan jeg skal begynne på.

Hva mener du om pensumlitteraturen (og særlig hovedbøkene)?

- 1 Helt ok, men litt forvirrende. (Silverman kritiserer fenomenologi og K&B snakker mye om fenomenologi). Hvorfor en hel bok om intervju? Fra psykologer?
- 2 Gode.
- 3 Gode bøker.
- 4 Kjempe gode!! Både Silverman har mye fakta og oversikt, samme med K&B.
- 5 Liker ikke Silverman: føler han babler i vei (sikkert mer relevant for noen som allerede kan mye og er erfarne). Liker godt K&B. Kompendiet er greit.
- 6 Silverman og K&B fremstår som sprikende. Dette er berikende, men også frustrerende til tider, siden distinksjonene ikke er blitt tatt tak i under forelesningene. Dette kunne vært oppklarende.
- 7 Synes det er greit og har gått greit. Lærerikt. Godt forståelig.
- 8 K&B boken var lettest og lettforståelig og grei å lese. Silvermanboken var litt vanskeligere å lese, med litt for mange detaljer og eksempler på diverse.

Har du hatt nytte av kurset? Og om du har det, hvilken?

- 1 Nytte i form av trening, refleksjon osv. til masteroppgaven.
- 2 Ja, lært en god del.
- 3 Ja, absolutt.
- 4 Ja, lært masse om kvalitativ metode og hvordan man gjør i praksis.
- 5 Ja, interessant ift. masterskriving.
- 6 Ja, i sin helhet er det en god introduksjon og gjennomgang av kvalitativ metode.
- 7 Ja, både teoretisk og praktisk!
- 8 Ja, jeg har lært mye om metode som jeg kan bruke i masteroppgaven.

Var der noe du savnet på kurset?

- 1 Utvalg av informanter (strategisk, snøball ++).
- 14
- 2 Nei.
- 3 Nei.
- 4 Mer kopling mellom litteratur og essayet.
- 5 -
- 6 Enklere avklaring av de forskjellige analysemetoder.
- 7 Kanskje litt mer avklaring av de ulike analysemetodene og oversiktlig kartlegging av det.

8 Nei.

Kan du anbefale kurset til andre studenter (sett uavhengig av at dette er et obligatorisk kurs)?

1 Ja.

2 Ja.

3 Ja.

4 Ja.

5 Ja.

6 Ja.

7 Ja absolutt.

8 Ja, det var nyttig.

Andre kommentarer og om det ikke var nok plass til å svare på spørsmålene ovenfor:

1 -

2 -

3 -

4 Karen Christensen skal få høre at hun har svært gode forelesninger (PPpresentasjoner) og svarer godt på spørsmålene vi stiller.

Bra med seminar og at faget ikke virker for overveldende.

5 -

6 -

7 -

8 -

Litt om din bakgrunn (Sett en ring rundt det riktige der dette er relevant):

1. Kjønn: Kvinne 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8 Mann 6

2. Alder 24, 23, 28, 23, 23, 23, 23, 23

3. Hvor mange ganger har du deltatt på forelesning?

1 ganger 2 ganger 3 ganger 4 ganger

5 ganger 1,4,5 6 ganger 7, 8 7 ganger 2, 3, 6

4. Deltok du i gruppens veiledningsmøte med faglærere under datainnsamlingen?

Ja 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8

Nei 6

5. Deltok du i fellesseminaret om analysen av gruppenes empiriske materiale?

Ja 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8

Nei

6. Har du deltatt i gruppemøtet/-møtene angående planleggingen av feltarbeidet?

Ja 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8

Nei

7. Hvor godt har du vært forberedt til undervisningen (dels forelesningene og dels seminaret)?

Forelesningene: Seminaret om analysen:

Svært godt 4 Svært godt 4

Godt 3, 5, 6 Godt 1, 3, 5, 6

Både og 1, 2, 7, 8 Både og 2, 7, 8

Dårlig Dårlig

Svært dårlig Svært dårlig

9. Hvordan vurderer du din innsats på dette kurset under ett?

Svært høy 4

Høy 3, 5, 6, 8

Middel 1, 2, 7

Lav

Svært lav

TAKK FOR DIN EVALUERING